

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

Допущено до захисту
завідувач кафедри
_____ Семенова В. Г.
« ____ » _____ 2020 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за темою:

УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ ПП «ДІД ВАСИЛЬ»)

Виконавець:

студент факультету економіки та управління
підприємництвом

Абрамов Михайло Нісонович

(прізвище, ім'я та по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к. е. н., доцент _____

(науковий ступінь, вчене звання)

Кічук Оксана Сергіївна

(прізвище, ім'я та по батькові) /підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	6
1.1. Сутність прибутку як фінансового результату підприємства	6
1.2. Види та функції прибутку	15
1.3. Управління прибутком підприємства.....	24
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РІВНЮ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПП «ДІД ВАСИЛЬ».....	35
2.1. Аналіз ринку фасованих круп в Україні.....	35
2.2. Аналіз фінансово-економічного стану підприємства ПП «Дід Василь»	41
2.3. Аналіз прибутку підприємства ПП «Дід Василь»	57
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА ПП «ДІД ВАСИЛЬ»	68
3.1. Підвищення прибутку підприємства за рахунок впровадження нового обсягу фасування.....	68
3.2. Підвищення обсягів реалізації за рахунок реклами на торгових місцях	73
ВИСНОВКИ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	81

ВСТУП

Актуальність теми Отримання максимального прибутку – головна мета кожного комерційного підприємства, тому на сучасному етапі необхідно вирішувати нові завдання для його максимізації. В сучасних умовах виявлення теоретичної сутності категорії прибутку підприємства необхідно для ефективного управління підприємством і визначення стратегії його розвитку.

Теоретичному обґрунтуванню поняття «прибуток підприємства» присвячено багато наукових праць сучасних економістів, таких як: А.А. Гетьман, В.М. Шаповал, С.М. Онисько, П. Марич, А. Семенов, А. В. Бугай, Г.А. Скрипко, А.А. Ланда, Іщенко Є., Корін В.Л., Коробов М.Я., Орлов П.І., та ін.

Прибуток підприємства – головне джерело його розвитку. З його допомогою підприємство в змозі вдосконалити свою матеріально - технічну базу, розробити нові типи продукції, проводити успішну фінансову та інвестиційну діяльність.

Так, сучасна підприємницька діяльність господарюючих суб'єктів спрямована на отримання прибутку. Саме можливість отримання прибутку і наявність її спонукають підприємства входити в певну сферу діяльності, а при відсутності прибутку або навіть загрози її відсутності - покидати певний сегмент ринку. Прибуток підприємства - це особливий фінансовий показник, з ростом якого господарські суб'єкти збільшують податкові відрахування до бюджетів усіх рівнів, зростає соціально-економічне становище не тільки окремого підприємства, а й держави в цілому.

Мета дослідження. Метою роботи є аналіз теоретичних і практичних питань аналізу управління прибутком підприємства.

Завдання дослідження. Відповідно до мети роботи, були поставлені завдання:

1. Проаналізувати сутність та види прибутку підприємства;
2. Розглянути процеси формування і розподілу прибутку;

3. Проаналізувати фактори та резерви підвищення прибутку;
4. Здійснити аналіз загальних результатів діяльності ПП «Дід Василь»;
5. Розглянути резерви підвищення прибутку ПП «Дід Василь»;
6. Запропонувати заходи щодо підвищення прибутку ПП «Дід Василь».

Предметом дослідження є теоретико-методичні питання аналізу резервів прибутку підприємства.

Об'єктом дослідження виступають резерви підвищення прибутку. Для аналізу предмету і об'єкту дослідження було обрано підприємство ПП «Дід Василь».

Наукова новизна дослідження: запропонована факторна адитивна модель дослідження прибутку підприємства з ціллю вдосконалення управління прибутком підприємства.

Методологія дослідження. У процесі роботи використовувалися такі методи: спостереження, узагальнення, кількісно-якісний, системний і порівняльний аналіз, конкретизація, логічне узагальнення, статистичні методи вибірки й групування, а також індексний та факторний методи для дослідження прибутку підприємства.

У процесі дослідження використано такі загальнонаукові методи пізнання: спостереження, порівняння, абстракції, індукції і дедукції, вимірювання взаємозв'язків, поєднання аналізу та синтезу, узагальнення, а також спеціальні методи – статистичних угруповань, методи економічного аналізу, факторні методи для оцінки прибутку підприємства.

Всі розрахунки у кваліфікаційній роботі на здобуття освітнього ступеню магістр здійснені за допомогою комп'ютерної програми Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. Теоретичною основою дослідження є матеріали навчальної й учбово-методичної літератури, праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів з питань управління прибутком підприємства, періодична преса, і матеріали науково-практичних конференцій.

В процесі дослідження були використані законодавчі й нормативно-правові акти України, офіційні матеріали Державного комітету статистики

України, дані відкритої звітності діяльності ПП «Дід Василь», вітчизняні та зарубіжні публікації вчених-економістів в електронних та друкованих наукових виданнях, матеріали та аналітичні розрахунки, одержані автором у результаті особистого дослідження, інші першоджерела.

Практичне значення результатів відображається в наданні рекомендацій підприємству ПП «Дід Василь» щодо підвищення рівня прибутку підприємства. Впровадження рекомендацій, що надані у роботі мають високий рівень обґрунтування та ефективності.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 найменування). Загальний обсяг роботи магістра становить 86 сторінки комп'ютерного тексту, містить 25 таблиця та 13 рисунків. Обсяг основної частини роботи 78 сторінок.

ВИСНОВКИ

1. Сучасні умови ринкової економіки розглядають для економічних суб'єктів визначають процес отримання прибутку як основну мету здійснення діяльності. Тому що прибуток дає підприємству відповідні гарантії для подальшого здійснення діяльності та розвитку, а також дозволяє підприємству виконувати зобов'язання перед власниками, інвесторами, державою. Сучасна наука виділяє кілька підходів до визначення прибутку, з яких економічний і бухгалтерський можна розглядати як базові. З нашої точки зору, наведені підходить зводять прибуток до приросту активів. Приріст активів реалізується в двох варіантах: як позитивна різниця доходів і витрат за видами діяльності і як приріст ринкової вартості реального капіталу організації або ринкової вартості фінансового капіталу акціонерів.

2. На сьогоднішній день існує безліч класифікаційних ознак прибутку, одним з яких є розподіл фінансових результатів на результати від звичайних видів діяльності та інших видів діяльності, що дозволяє класифікувати прибуток в залежності від елементів, що до нього включаються. У звіті підприємств (організацій) про фінансові результати названі такі види прибутку: валовий прибуток, прибуток від продажів, прибуток до оподаткування, чистий прибуток. Прибуток відіграє важливу роль в економіці. Тому він виконує цілий ряд функцій: оціночна функція, розподільна функція, стимулююча функція, контрольна функція. Прибуток є одночасно не тільки фінансовим результатом, а й головною складовою фінансових ресурсів підприємства. Частка чистого прибутку, яка залишається в розпорядженні підприємств після сплати податків та інших обов'язкових платежів, повинна бути достатньою, щоб в подальшому фінансувати розширення виробничої діяльності підприємства, також фінансувати соціальну та науково – технічну сторону розвитку підприємства, а також для матеріального заохочення співробітників.

3. Основною метою управління прибутком є забезпечення оптимізації її формування, розподілу і використання, як в поточному, так і

в довгостроковому періоді. Процес управління прибутком підприємства повинен відбуватися в певній послідовності і забезпечувати реалізацію головної мети і основних завдань цього управління. Функціональна спрямованість об'єктів управління прибутком відповідно до загальноприйнятих стандартів підрозділяється на два основних види: управління формуванням прибутку і управління розподілом і використанням прибутку.

4. В ході дослідження ринку фасованих круп в Україні було охарактеризовано основні тенденції розвитку ринку, проаналізовані обсяги виробництва, визначені основні торгові марки, що представляють крупи в Україні, проведено структурування основних конкурентів на ринку за популярністю серед споживачів. В цілому, обсяг ринку в 2018 р виріс на 4,7% в порівнянні з 2017 р. В 2019 році вітчизняний круп'яний ринок скоротився на 3,54% в порівнянні з попереднім роком.

5. Приватне підприємство «Дід Василь» є юридичною особою приватного права, створений в організаційно-правовій формі приватного підприємства, що діє на основі приватної власності засновників з правом використання найманої праці. Чистий дохід від реалізації продукції за досліджуваний період не має чіткої тенденції. Так у 2018 році у порівнянні з 2017 роком обсяги реалізації скоротилися на 20,5 %. У 2019 році у порівнянні з 2018-м відбувається зростання обсягів реалізації лише на 10,3%, тобто показник не досягає рівня 2017 року. Всього за період чистий дохід від реалізації скорочується на 12,2%.

6. Аналіз прибутку на підприємстві виявив, що за рахунок скорочення прибутку від основної діяльності загальні фінансовий результат до оподаткування скоротився на 432,7%. За рахунок зростання прибутку від іншої операційної діяльності фінансовий результат збільшився на 816,5%. Скорочення збитків від іншої звичайної діяльності у 2019 році у порівнянні з 2017 призвело до зростання прибутку до оподаткування 297,7%. Таким чином на рівень показнику позитивно вплинули зростання прибутку від

іншої операційної діяльності та скорочення збитків від іншої звичайної діяльності. Негативний вплив мало скорочення збитків від основної діяльності. За рахунок цього фактору прибуток до оподаткування скоротився на 432,7%. На нашу думку резерви підвищення обсягів прибутку на підприємстві ПП «Дід Василь» слід шукати у збільшенні обсягів реалізації продукції, скороченні собівартості реалізованої продукції та подальшому скороченні збитків від іншої звичайної діяльності.

7. Проаналізувавши недоліки існуючих видів фасування, ми прийшли до висновку, що споживачам потрібен новий формат пакування. За основу нового формату ми вирішили взяти загально прийняту міру. Найбільш поширеною мірою є стакан обсягом 200 мл, або гранений стакан, який залишила нам радянська промисловість. Впровадження заходу щодо організації виробництва нового формату упаковки круп дозволить підприємству збільшити обсяги реалізації продукції на 1099,85 тис. грн., обсяги прибутку на 98,99 тис. грн. та показників рентабельності як продукції, так і продажів на 0,11 та 0,12 відсоткових пункти.

8. Прийоми мерчандайзингу вже давно зарекомендували себе як ефективні. Хоча всі вони реалізуються безпосередньо у місці продажу товару, частина з них може бути ініційована виробником (посередником: дилером, дистриб'ютором). Компанії-виробники або посередники безкоштовно роздають Pos-матеріали для розміщення їх на місцях продажу товарів. Впровадження заходу щодо розміщення POS-матеріалів на торгових об'єктах дозволить підприємству збільшити обсяги реалізації продукції на 265,7 тис. грн., обсяги прибутку на 20,93 тис. грн. Захід є капіталоемним та потребує фінансування 16,65 тис. грн. Термін окупності вкладень становить 0,8 року.

9.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бурмистрова, Л. М. Финансы организаций (предприятий) / Л. М. Бурмистрова. – М.: Инфа - М, 2017. – 240 с.
2. Бартенев, С.А. История экономических учений / С.А. Бартенев – М. : Юристъ, 2002. – 456 с
3. Бретель, Э.Я. Политическая экономия капитализма / Э.Я. Бретель. – М. : Международные отношения, 1968. – 242 с.
4. Бухгалтерский учет: учебник / П.С. Безруких [и др.]; под общ.ред. П.С. Безруких. – М.: Бухгалтерский учет, 1999. – 624 с
5. Кейнс, Дж.М. Общая теория занятости, процента и денег : пер. с англ. / Дж.М. Кейнс. – М. : Прогресс, 1978. – 492 с.
6. Левкович, О.А. Бухгалтерский учет: учеб. пособие / О.А. Левкович, И.Н. Бурцева. – 3-е изд., перераб. и доп. – Минск: Амалфея, 2005. – 800 с
7. Нехорошева, Л.Н. Экономика предприятия: учеб. пособие / Л.Н. Нехорошева, Н.Б. Антонова, Л.В. Гринцевич [и др.]; под ред. д-ра экон. наук, проф. Л.Н. Нехорошевой. – Минск : БГЭУ, 2008. – 719 с
8. Гетьман В.Г. Международные стандарты финансовой отчетности: учебник. - М.: Финансы и статистика, 2009. - 656 с.
9. Нидлз, Б. Принципы бухгалтерского учета: пер. с англ. / Б. Нидлз, Х. Андерсон, Д. Колдуэлл; под ред. Я.В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 1993. – 496 с.
10. Літвінова В. О. Економічна ефективність: сутність та форми / В. О. Літвінова // Вісник БУМІБ. – №2(26). – 2014. – С. 43–45.
11. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов (книги I— III). / Пер. с англ, вводная статья и комментарии Е. М. Майбурда. — М.: Наука, 1993.
12. Финансы и кредит. Под ред. Ковалевой А.М. М.: Финансы и статистика, 2005. — 512 с

13. Грибов В.Д., Экономика предприятия: Учеб. пособие. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: Финансы и статистика, 2003. - 336 с
14. Экономика организации (предприятия) : учебник / В.П. Грузинов – 10-е изд., стер. – М.: КНОРУС, 2016 – 416 с.
15. Методика финансового анализа деятельности коммерческих организаций : практ. пособие / А.Д. Шеремет, Е.В. Негашев. –2-е изд., перераб. и доп. –М.: ИНФРА-М, 2016. – 208 с.
16. Половинкин С.А. Управление финансами организации: Учебно-практ. пособие. М.: ФБК-ПРЕСС, 2001-374с.
17. Экономика организаций (предприятий): учеб. / под ред. И. В. Сергеева.- 3-е изд., перераб. и доп. - М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2005.-560 с.
18. Экономика предприятия. Т.А. Фролова Экономика предприятия: конспект лекций Таганрог: ТТИ ЮФУ, 2009.-112с.
19. Бланк, И.А. Управление прибылью. М.: «Ника - Центр», 2014. – 240с
20. Каверзина Л. А., Федяева Л. С. Прибыль коммерческого предприятия: сущность и необходимость управления //БРАТСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО. – 2019. – С. 88-98.
21. Бочаров В.В. Финансовый анализ / В.В. Бочаров. – СПб.: Питер, 2014. – 240 с
22. Вагазова Г.Р. Сущность финансовых результатов деятельности предприятия / Г.Р. Вагазова, Е. С. Лукьянова // Молодой ученый. – 2015. - №11.3. – С. 13-15.
23. Ефимова О.В. Финансовый анализ: современный инструментарий для принятия экономических решений: учебник / О.В. Ефимова. – М.: Омега-Л, 2014. – 348 с.
24. Колачева Н.В. Финансовый результат предприятия как объект оценки и анализа / Н.В. Колачева, Н.Н. Быкова // Вестник НГИЭИ. – 2015. – № 1(44). – С. 29–35.

25. Кузнецов А. А., Речмедина В. В., Васильева Н. К. ПОНЯТИЕ ФИНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТА, ЕГО ЗНАЧЕНИЕ И СУЩНОСТЬ //Проблемы и перспективы развития теории и практики экономического анализа. – 2019. – С. 94-100.

26. Ковалев В.В. Анализ хозяйственной деятельности организации: учебник / В.В. Ковалева, О.Н. – Волкова. – Москва: Проспект, 2015. – 420 с.

27. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия : учебник / Г.В. Савицкая. – 6-е изд., испр. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2017. – 378 с.

28. Финансовый анализ: современный инструментарий для принятия экономических решений: учебник / О.В. Ефимова. 5-е изд., испр. – М.: Издательство «Омега-Л», 2014-348 с.

29. Воронцова И. В., Шапошников А. А. Сущность финансовых результатов организации //Юность и знания-гарантия успеха-2019. – 2019. – С. 66-69.

30. Никулина Д. О. Сущность и функции прибыли предприятия //Наука современности: проблемы и решения. – 2019. – С. 70-73.

31. Едророва, В.Н. Особенности оценки финансовых результатов и финансового состояния субъектов бюджетирования / В.Н. Едророва, М.В. Шахватова // Экономический анализ: теория и практика. – 2013. - № 13. – С. 2-9.

32. Алферина О. Н. Экономическая оценка результатов производственной деятельности предприятия: сущность и подходы //Вестник Алтайской академии экономики и права. – 2019. – №. 10 часть 1. – С. 5-9.

33. Макаров В. А. Экономическая сущность, понятие и виды финансовых результатов деятельности предприятий //Теория и практика приоритетных научных исследований. – 2019. – С. 123-126.

34. Демчук О.В., Арефьева С.Г. Прибыль и рентабельность предприятия: сущность, показатели и пути повышения // Проблемы экономики и менеджмента. – 2018. – No 8 (48). – С. 6-9.

35. Воробьев Ю. Н. Финансовый менеджмент: [учебное пособие] / Ю. Н. Воробьев. – Симферополь: НАПКС, 2007. — 632 с.
36. Кобец А.А. Концепция механизма управления прибылью предприятия в условиях рыночных отношений / А.А. Кобец // Финансы. Учет. Банки.– Донецк : ДонНУ, Каштан. – 2006.–149-156 с.
37. Воробьев Ю.Н. Проблемы и перспективы усовершенствования планирования прибыли предприятия / Ю.Н. Воробьев, Я.С. Еремейчук // Science Time. — 2016. — № 9 (33). — С. 72-79.
38. Сидоренко М.А. Сущность понятия «прибыль» / М.А. Сидоренко // Финансы и страхование: сборник трудов преподавателей, аспирантов, магистрантов, студентов. — Симферополь: ФГАОУ ВО «Крымский федеральный университет имени В.И. Вернадского», 2017. — С.89-90.
39. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: учебник для вузов / Г.В. Савицкая. — Минск: Новое знание, 2007. — 688 с.
40. Кусый М.Ю. Управление прибылью субъекта хозяйствования / М.Ю. Кусый, А.Р. Науменко // Научный вестник: финансы, банки, инвестиции. — 2015. — № 3 (32). — С. 48-54.
41. Степанова Н.Р. Распределение прибыли предприятия при сохранении его финансовой устойчивости и эффективности / Н.Р. Степанова, И.В. Хайнус // Вестник УРФУ. Серия: Экономика и управление — 2011. — № 3. — С. 148–152.
42. Офіційний сайт маркетингової агенції PRISRA : <https://prisra.com/#rec218664771>
43. Савіна С. С., Гиренко Ю. В. Управління прибутком в системі фінансового менеджменту підприємства //Східна Європа: економіка, бізнес та управління.-2018.-Вип. 6 (17).-С. 321-324. – 2019.
44. Первий Є. А. Управління прибутком підприємства. – 2019.
45. Іпатій Н. Прибуток підприємства та особливості управління //Рекомендовано до видання Вченою Радою Подільського державного аграрно-технічного університету, протокол № 7 від 19 травня 2020 р. – С. 266.

46. Ладоренко Н. І. Аналіз формування і використання прибутку підприємства //Збірник наукових праць студентів кафедри економічної експертизи та аудиту бізнесу.–2018.–№. – С. 124-128.

47. Поддєрьогін А. М., Поддєрегін А. Н., Джуфер Д. Б. Управління прибутком підприємства. – 2019.

48. Кічук О. С., Літвінова В. О. Доступність товарів у роздрібній торгівлі та втрачені продажі. Вісник ОНУ. Серія "Економіка" Том 23 Випуск 7 (72). 2018. С. 131-133.

49. Кічук О.С. Дослідження інноваційних підприємств України. Економіка Фінанси Право. 2018. №2. С. 12-15.

50. Кічук О.С. Сучасні форми інтеграції промислових підприємств. Вісник соціально-економічних досліджень. Одеса. 2011. №2(42). С. 211-217.

51. Пудичева Г. О., Пудычева Г. А. Факторний аналіз прибутку підприємства. – 2018.

52. Коцєруба Н. В., Грицина Р. Р., Білецька Н. В. Факторний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства //Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2016. – №. 1. – С. 24-28.

53. Кравчак В. Г., Луцький Н. Т. У. 2.6 Аналіз прибутку від реалізації готової продукції із застосуванням детермінованих і стохастичних моделей //Удосконалення обліку, контролю і аналітичного забезпечення управління підприємством в умовах глобалізації економіки:[колективна монографія]/колектив. – С. 177.

54. Тодосійчук Л. Г. Методика аналізу формування та використання прибутку підприємства //Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. Вінниця: Редакційно-видавничий. – С. 219.

55. Костюк В. О., Ковальов М. В. Аналітичне моделювання і факторний аналіз прибутку водопровідного господарства //Комунальне господарство міст. Сер.: Економічні науки. – 2016. – №. 129. – С. 2-5.

56. Марченко М. Ю. Аналіз ефективності господарської діяльності підприємства. – 2020.
57. Костін Ю. Д., Верещака Ю. О. 1.3 сутність факторного аналізу прибутку підприємства //ББК: У 290-21 М 33. – С. 28.
58. Николишин С. Є. Прибуток підприємствата особливості управління ним //Молодий вчений. – 2017. – №. 2. – С. 299.
59. Жигалкевич Ж. М., Фісенко Е. С. Система управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємства //Економіка і суспільство. – 2016. – №. 4. – С. 145-148.
60. Зінченко О. А., Павліщій Д. О., Зінченко Д. С. Забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства шляхом удосконалення системи управління прибутком //Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2017. – №. 4. – С. 81-84.
61. Куцик В. І., Лупак Р. Л., Годованюк М. А. Інструменти підвищення ефективності управління формуванням і використанням прибутку в цілях капіталізації підприємства //Бизнес Информ. – 2017. – №. 1 (468).
62. Лісничка Ж. В. Управління використанням прибутку підприємств //Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»(протокол № 2 від 15 вересня 2020 р.). – С. 76.